

רבי נחמן

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

(שבחי הר"ם)

שש (כא) ... ובענין תאנות אכילה היה לו גם-כן מלחמה גדולה וגייעה גדולה מאד קדם ששברה, כי בתחלה לא היה משיג כלל לשבר תאנות אכילה, כנזכר לעיל. אחר-כך רצה לשבר תאנה זו, והיה קשה וכבד עליו מאד מאד. וכל-כך היה קשה עליו שבירת תאנות אכילה, עד שדמה לו, שכל התאנות יוכל לשבר, מלבד תאנה זו של אכילה, ונדמה לו, שתאנה זו של אכילה בהכרח שתשאר, כי אי אפשר לשברה — כל-כך היה חזק עליו התגברות תאנה זו, ואף-על-פי-כן התגבר עצמו וכפה את יצרו ושבר גם תאנה זו של אכילה לגמרי. וגדל קדשתו בפרשיות תאנות אכילה היה מפרסם לעין כל, כי לא היה אוכל כלל, וגם מעט שהיה אוכל, היה בהכרח גדול מאד, והכרח להכריח עצמו בכל הכחות כדי לאכל מעט, כדי שיהיה לו איזה כח לחיות.

שש ואמר, שבתחלה התחיל לשבר תאנות אכילה, והיגיו שהיה מכריח עצמו והרגיל עצמו לאכל פחות ממה שהיה אוכל תחלה, וכשנעשה רגיל בזה, שיאכל פחות מקדם, ראה שגם עדין יש לו תאנה בזאת האכילה, אף-על-פי שהיא פחותה מקדם — והתחיל שוב לשבר תאנתו ולאכל עוד פחות מזה, ואחר-כך ראה שגם זה תאנה — ואכל עוד יותר פחות, וכן אחר-כך ראה, שגם בזה יש לו תאנה עדין — ואכל עוד יותר פחות, ובדרך זה נהג, עד שהיתה אכילתו ...

(והמשך מעבר לדף)

והכלל, שעקר הוא האמת, כי אמת הוא אחד ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומסתכל על האמת שלא יאבד עולמו הנצחי, בנדאי ישוב אל ה' מכל מקום שהוא, כי אמת ה' לעולם. והבן היטב דברינו ויערבו לך לעד ולעולמי עולמים. (הלכות שלוחין ג')

עצמו ולפרש מה יתברך על-ידי דחיה וטעות זה.

ובאמת הוא מטעה את עצמו, כי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, כי אין חשך ואין צלמות להסתיר שם כל פעלי און. ובנדאי יהיה מכרח לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ולא ויתרו לו דבר אחד.

ואם האדם רק חכם מעט ראוי לו לבל להניח להטעות את עצמו, כי באמת אין שום ראש בעולם כלל ואין שהוא צריך לו לחתר ולחפש ולבקש הצלה ומנוס מעמקי השאל תחיתיות ומתחתיות ואם הוא רואה שאף-על-פי שהוא חותר ימים ושנים לה' יתברך ועדין לא שב מטעותו, אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול מאד ויתאחז בעבודתו

יתברך בדרך עקשנות, כמו שכתב רבנו ו"ל, שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה' יתברך ויתלה עיניו למרום תמיד שיזכה לשוב אליו יתברך או להציל מעתה ממה שהוא צריך להציל כל אחד לפי בחינתו.

וראוי להאדם הפר דעת שיהיה מרצה, שאפלו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו וגייעו, רק שעל-ידי זה ינצל פעם אחת מאיזה עברה גמורה או הרחור או תאנה כל ימי חייו, והיגיו שעל-ידי עבודתו ותפלתו והתבודדותו וכי יזכה שבסוף ימיו יהיה לו נחטר ונפתח עברה אחת, היגיו שעל-ידי עבודתו וזכה שעבשו יש לו עברה אחת פחותה מחשבון עותותיו מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להציל מהם גם זה היה בנדאי לו. כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מכל עמלו וגייעו מה שעמל וטרח בעולם הזה כי אם מה שזכה לפעמים להציל מרע ועברות ולחטף לפעמים איזה מצוות.

ואי אפשר להאריך בענין זה כי אלפים ורבות יריעות לא יספיקו לבאר עד היכן האדם צריך להתחזק תמיד בהשתוקקות לה' יתברך ולא יניח את הרצון לעולם, כי כל אחד ואחד יש לו מניעות ובלבולים אחרים בכל יום ויום בלי ששור.

בהעלתך

* מתוך ספר לקוטי הלכות *

ויהי העם במתאננים

העקר הוא האמת, כי בנדאי אם יסתכל על האמת לאמתו, בנדאי יחתר לה' יתברך עד שישוב באמת, כי אף-על-פי-כן מה יהיה בסופו, כי סוף כל סוף יהיה מכרח להתתקן על-ידי ענשים קשים ומרים אלפים שנים, רחמנא לצלן, הלא טוב לו שישוב מיד, כי באמת אין שום ראש בעולם כלל, כמבאר אצלנו כמה פעמים. כי כל הנפילות והיאושים של העולם הוא רק מחמת הרחוק מאמת שמטעה את עצמו לומר שאינו יכול עוד לשוב, כמו שכתוב: "לא ואמין שוב מני חשך", שאינו מאמין שאפשר לו עדין לשוב מני חשך וכל זה מחמת השקר, כי הוא מבקש לעצמו עלילה לפטר עצמו מעבודת ה'

יתברך כמו שפרש רש"י על פסוק: "ויהי העם במתאננים", מבקשים עלילה איך לפרש מן המקום, כי כל אדם בטבעו יש לו רע המונעו מעבודת ה' יתברך וצריך לסבל צער וגייעות לשבר זה הרע.

ועל-כן הוא מבקש בכל פעם לפרש עצמו מעבודת ה' יתברך מחמת הרע שבטבעו, אבל אף-על-פי-כן אינו לו מוצרו אוי לו מיוצרו, כי אמת הדין עליו מה יעשה ליום פקדה וכי. ועל-כן אין לו שום התנצלות לפרש מה יתברך רק על-ידי שרואה שמתחיל כמה פעמים להתקרב לה' יתברך ואינו יכול לעמד בשום נסיון קל אינו מוצא לעצמו תרוץ לומר מה אעשה, באמת הייתי רוצה לשוב לה' יתברך, אבל מה אעשה כי יצרי מתגבר עלי בכל פעם ומה אויעל ומה אוחיל עוד כי כבר נתפסתי בגלות גדול עד שאי אפשר לשוב עוד, חס ושלום. אבל באמת כל זה הוא פתוי היצר הרע והסתת הבעל דבר מעצם הרע שבטבעו שרואה לפטר

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (ק"מ ב' 10)

אי ליל הפני סיפור השבוע

(שבחי הר"ם)

כ (המשך) ... עד שהיתה אכילתו פחותה ומעוטה מאד מאד בתכלית הצמצום והמעוט, אשר אי אפשר לבאר. ואחר כך ישב עצמו, שאף על פי שאכילתו מעוטה מאד, אף על פי כן עדין יש לו תאנה בזה המעט שאוכל – והתגבר עצמו ושפר התאנה גם בזה המעט, עד ששפר תאות אכילה לגמרי, ויצא מהתאנה לגמרי בתכלית הקדושה, עד שלא היה לו שום תאנה, כלל וכלל לא. ובין כך ובין כך, שהיה פורש עצמו כל כך מהאכילה, מחמת זה לא היה יכול עוד לאכל כלל, וכפי הנראה מדבריו היה, שאחר כך היה לו פח לאכל בקדושה בלי תאנה כלל, אפלו אם היה אוכל הרבה, אבל כבר לא היה יכול לאכל מחמת רגילותו, שהרגיל עצמו באכילה פחותה ומעוטה מאד.

כ ואמר, שאחר כך על היום, בעת שנסע לארץ ישראל, אז ראה שאין לו שום חיות משום דבר, אי הכריח עצמו לאכל קצת, ומאז והלאה הרגל לאכל קצת, אבל קדם לזה לא היה אוכל אפלו אכילה פחותה כזו, פי באמת גם אחר כך, אחר שהיה על היום, היתה אכילתו גם כן מעוטה מאד מאד, ומקדם גם שעור פחות כזה לא היה אוכל.

כ ובענין הנסיעה שלו לארץ ישראל יש הרבה לספר. גדל היסורים העצומים והקשים מאד מאד, שהיה לו בהליכה ובחזרה, וגדל ההגיעות והמסירות נפש ורוב המנמעות, שהיה לו קדם שזכה לבוא לארץ ישראל, ויבאר כל זה בקונטרס מיוחד לקמן, בעזרת השם יתברך, אפס קצתו ולא כלו, כי אי אפשר לבאר הכל.

אנשי ישראל

שיחות נלהבות מפי רבי ישראל זצ"ל

זמירות שבת

... הרבון כל העולמים' (מזמירות ליל שבת) - הוא (רבי ישראל) הכניס בי את האש שלו בתוכו בער אשו כל מלה - 'כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך' ואת הרבון כל העולמים - הוא הכניס בי נשמה כזה...

... 'אדון כל הנשמות' - היה חדש, 'רבון כל העולמים' היה ענין אחר ענין מיוחד, וכשהוא הגיע לאדון כל הנשמות' ראיתי שהוא גוע, אינו יכול להמשיך, מה שהוא הרגיש בה'אדון כל הנשמות'!

... וכן 'אדון השלום' - כשהוא הגיע לאדון השלום' היה ענין חדש!...
... וכשהוא התחיל להגיד: 'מלך אביר' 'מלך'... עם כזה מתיקותו עם כזה געגועים להשם יתברך - כמין התבודדות!

... וככה כל 'מלך' - (מנגן בהתעוררות) 'מלך אביר', 'מלך ברוך', 'מלך גדול' - לא היה יכול ללכת הלאה! רבנו הקדוש אמר (חיי מוהר"ן סי'): 'גדול השם, ואין יודעים בלום!' כשהוא אמר: 'מלך גדול' - הייתי נכנס במין גן עדין כזה!...

... וכן בלם - כל הסדר: 'מלך גדול, מלך דובר שלום, מלך הדור, מלך ותיק, מלך זך, מלך חי העולמים' - זה היה... הוא הכניס בי נשמותו כל 'מלך' היה נשמה חדשה!...

... (מנגן) 'מלך טוב ומטיב' - זה היה כאלה געגועים! הוא הרגיש בלב את המלך טוב ומטיב!
... 'מלך יחיד ומיוחד, מלך כביר, מלך לובש רחמים' - כל אחד מאלו היה עולם מיוחד

... אחר כן, בששים 'מלך תמים דרכו' - אחר כך מתחיל: 'מודה אני לפניך' - מודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי' - כשהוא הגיע למלים: 'על כל החסד אשר עשית עמדי' - הוא הרגיש את היחס!

... הוא היה הולך עמי להתבודדות במירוץ, אצלו היה מירון המקום קבוע שלו... נו, כשהיינו במירוץ, הוא היה הולך להתבודד, הלכנו ביחד, אבל אחר כך הוא נפרד ממני לדרכו, יש לו את העסקים שלו, מה שהוא דבר לא שייך לי. אבל קדם שנפרד ממני, הוא למד אותי שבתחלה אתן הודאה להשם יתברך על החסד שעשה עמדי - שזכיתי להתקרב לרבנו הקדוש, הדבר ראשון יתודה והודאה, להודות להשם יתברך, ואחר כך אבקש כל מה שאני צריך, ככה הוא למד אותי! ... (*)

(*) והוא ע"פ ליקו"ה יו"ד כלאי בהמה ד', ד'. נח"ל ספר השתפכות הנפש, פ' (ע"פ הליקו"ה הנ"ל): על כן צריכין לזוהר שבכל פעם בבואו לפרש שיחתו לפני השם יתברך, יזכור את עצמו ריבוי הטובות והחסדים שעשה עמו השם יתברך מעורו עד היום הזה, ויתן תודה והודאה לשמו יתברך על כל חסדי השם וטובותיו שעשה עמו עד הנה. כי כל אדם כמו שהוא, מאחר שהוא בכלל ישראל, ומניח טלית ותפלין בכל יום, ומייחד שמו יתברך פעמיים בכל יום ויום, בודאי ראוי לו ליתן הודאה ותודה להשם יתברך בכל יום ויום, על עוצם חסדו וטובו יתברך עליו, שזכה להיות בכלל ישראל מקבלי התורה, מכל שכן שכל אחד יודע בנפשו כמה טובות נפלאות בפרטיות שגמל עמו השם יתברך מעורו עד אותו היום וכו', ועל ידי זה בודאי יפתח פיו ויוכל לפרש לפניו יתברך שיחתו כראוי, ויוכל להתקרב אליו יתברך כראוי. וזה בחינת 'לעולם יהיה אדם מודה על העבר וצועק לעתיד לבוא, היינו כי כשאין מודים על העבר קשה מאד לצעוק אליו יתברך מגדל אוטם הלב שנתאטם מריבוי הצרות ומהחלישות הדעת מכל מה שעובר עליו ברוחניות, על כן צריכין לזוהר מאד בכל פעם בבואו לפרש שיחתו לפניו יתברך לילך בדרך הזה, להודות על העבר, ועל ידי זה יוכל לצעוק לעתיד לבוא].

תיזוק השבוע

מכתב רב נתן מטבריה, מתוך "קיום התורה"

... על כן אנו צריכין לבלות ימינו ושנותינו על ספרי רבנו ז"ל ותלמידיהם הקדושים, כי הם מאירים אפלו בתוך חושך - בתוך החושך שלנו לעורר אותנו, כי הם מעוררים ישנים מתרדמתם, הם לא יניחו שיעבר לנו אפלו יום אחד בלא תשובה, ואם נעסק בהם יותר לא יניחו לנו אפלו שעה בלי הרפור תשובה. (מכתב נט)

בל אדם צריך להעלות תפלתו דרך שער השיין לשבטו וצריך זכות גדול שיוכה לזה. על כן צריך כל אחד לקשר את תפלתו לצדיק הדור, כי הוא יודע

מאת *משה*

